

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2023. május 25.*

„Előzetes döntéshozatal – Környezet – 2011/92/EU irányelv – Egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálata – A 2. cikk (1) bekezdése és a 4. cikk (2) bekezdése – A II. melléklet alá tartozó projektek – Városfejlesztési projektek – Küszöbértékek vagy szempontrendszer alapján történő vizsgálat – A 4. cikk (3) bekezdése – A III. mellékletben előírt releváns kiválasztási kritériumok – 11. cikk – Az igazságszolgáltatáshoz való jog”

A C-575/21. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Verwaltungsgericht Wien (bécsi közigazgatási bíróság, Ausztria) a Bírósághoz 2021. szeptember 20-án érkezett, 2021. szeptember 14-i határozatával terjesztett elő

a **WertInvest Hotelbetriebs GmbH**

és

a **Magistrat der Stadt Wien**

között,

a **Verein Alliance for Nature**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: A. Prechal tanácselnök, M. L. Arastey Sahún, F. Biltgen, N. Wahl és J. Passer (előadó) bírák,

főtanácsnok: A. M. Collins,

hivatalvezető: S. Beer tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2022. szeptember 14-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a WertInvest Hotelbetriebs GmbH képviselőjében K. Liebenwein Rechtsanwalt és L. Pöcho Rechtsanwältin,

* Az eljárás nyelve: német.

- a Magistrat der Stadt Wien képviselőjében G. Cech Senatsrat,
- a Verein Alliance for Nature képviselőjében W. Proksch és P. Pyka Rechtsanwälte,
- az osztrák kormány képviselőjében A. Kögl, W. Petek, A. Posch és J. Schmoll, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében C. Hermes és M. Noll-Ehlers, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2022. november 24-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem különösen a 2014. április 16-i 2014/52/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2014. L 124., 1. o.) módosított, az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2011. december 13-i 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2012. L 26., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 248. o.; a továbbiakban: 2011/92 irányelv) 4. cikke (2) és (3) bekezdésének, II. melléklete 11. cikkének és III. melléklete 10. pontja b) alpontjának az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a WertInvest Hotelbetriebs GmbH és a Magistrat der Stadt Wien (Bécs város önkormányzata, Ausztria) között városfejlesztési projekt engedélyezése iránti kérelem tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2011/92 irányelv (1) és (7)–(11) preambulumbekkezdése értelmében:
„(1) Az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelvet [(HL 1985. L 175., 40. o.)] több alkalommal jelentősen módosították. Az irányelvet az áttekinthetőség és észszerűség érdekében kodifikálni kell.
[...]
(7) A környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló köz- és magánprojektek engedélyezése kizárólag a várhatóan jelentős környezeti hatások értékelése [helyesen: vizsgálata] után történhet meg. Ezt a vizsgálatot a projektgazda által szolgáltatott megfelelő adatok alapján kell végezni, amit kiegészíthetnek a hatóságok és az a nyilvánosság, amelyet a kérdéses projekt valószínűleg érinteni fog.

- (8) Bizonyos típusú projektek jelentős hatást gyakorolnak a környezetre, és azokat a projekteket főszabály szerint módszeres vizsgálatnak szükséges alávetni.
- (9) Egyéb, más jellegű [helyesen: Más típusú] projektek várhatóan nem minden esetben gyakorolnak jelentős hatást a környezetre, és azokat a projekteket abban az esetben kell megvizsgálni, ha a tagállam úgy ítéli meg, hogy a projektek feltehetően jelentős hatással vannak a környezetre.
- (10) A tagállamok meghatározhatnak küszöbértékeket vagy szempontrendszert annak eldöntésére, hogy ezek közül a projektek közül melyek esetében kell a vizsgálatot elvégezni a környezeti hatásuk jelentősége alapján. A tagállamok nem kötelezhetőek arra, hogy esetenként vizsgálják meg azokat a projekteket, amelyek a küszöbértéket nem haladják meg, illetve kívül esnek azon a szempontrendszeren, amelyeket eseti alapon vizsgálnak.
- (11) Amikor a tagállamok ilyen küszöbértéket vagy szempontrendszert állítanak fel, vagy esetenként vizsgálják meg, hogy mely projektek esetében kell a hatásvizsgálatot elvégezni ezek jelentős környezeti hatása miatt, figyelembe kell venniük az ezen irányelvben előírt megfelelő kiválasztási szempontokat. A szubszidiaritás elvének megfelelően a tagállamok vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy azokat a szempontokat az egyes esetekre alkalmazzák.”

4 Ezen irányelv 1. cikkének (2) bekezdése a következőket írja elő:

„Jelen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

[...]

- c) »engedély«: a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok olyan döntése, amely feljogosítja a projektgazdát a projekt elvégzésére;
- d) »nyilvánosság«: egy vagy több természetes vagy jogi személy, valamint a nemzeti jogszabályokkal, illetve gyakorlattal összhangban azok szövetségei, szervezetei, illetve csoportjai;
- e) »érintett nyilvánosság«: a 2. cikk (2) bekezdésében említett, a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárásokban érintett vagy valószínűleg érintett, illetve abban érdekelt nyilvánosság. E meghatározás alkalmazásában a környezetvédelmet előmozdító és a nemzeti jog szerinti követelményeknek megfelelő nem kormányzati szervezeteket érinteltnek kell tekinteni;

[...]”

5 Az említett irányelv 2. cikkének (1) bekezdése előírja:

„A tagállamok meghoznak minden olyan intézkedést, amely ahhoz szükséges, hogy az engedély megadása előtt többek között a jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva, a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló projektek engedélyezése kötelező legyen és esetükben hatásvizsgálatot végezzenek. Ezeket a projekteket a 4. cikk határozza meg.”

6 Ugyanezen irányelv 3. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A környezeti hatásvizsgálat keretében minden egyedi esetre vonatkozóan megfelelő módon azonosítani kell, le kell írni és értékelni kell az egyes projektek jelentős mértékű közvetlen és közvetett hatásait a következő tényezőkre:

- a) a lakosságra és az emberi egészségre;
- b) a biológiai sokféleségre [...];
- c) a földterületre, a talajra, a vizekre, a levegőre és az éghajlatra;
- d) az anyagi javakra, a kulturális örökségre és a tájra;
- e) az a)–d) pontban felsorolt tényezők közötti kölcsönhatásokra.”

7 A 2011/92 irányelv 4. cikke (2) és (5) bekezdésének szövege az alábbi:

„(2) A 2. cikk (4) bekezdésére is figyelemmel a II. mellékletben felsorolt projektekre [helyesen: projektek tekintetében] a tagállamok határozzák meg, hogy a projektet alá kell-e vetni az 5–10. cikknek megfelelő vizsgálatnak. A tagállamok ezt meghatározzák:

- a) esetenkénti vizsgálattal;

vagy

- b) a tagállamok által megállapított küszöbértékek vagy szempontrendszer alapján.

A tagállamok dönthetnek úgy is, hogy az a) és a b) pontnak megfelelő mindkét eljárást alkalmazzák.

(3) Abban az esetben, ha a (2) bekezdés alkalmazásában esetenkénti vizsgálat elvégzésére, illetve küszöbértékek vagy szempontrendszer megállapítására kerül sor, figyelembe kell venni a III. mellékletben előírt releváns kiválasztási kritériumokat. A tagállamok küszöbértékeket vagy feltételeket határozhatnak meg annak megállapítása érdekében, hogy egy adott projekt esetében sem a (4) és (5) bekezdésben említett határozatot nem kell meghozni, sem környezeti hatásvizsgálatot nem kell végezni, továbbá küszöbértékeket és/vagy feltételeket határozhatnak meg annak megállapítása érdekében, hogy a projekteket a (4) és (5) bekezdésben említett határozathozatal nélkül is alá kell-e vetni környezeti hatásvizsgálatnak.

(4) Amennyiben a tagállamok a II. melléklet hatálya alá tartozó projektek tekintetében határozathozatali eljárást írnak elő, a projektgazda információkat szolgáltat a projekt jellemzőiről, valamint annak a környezetre gyakorolt várható jelentős hatásairól. Az információszolgáltatásnak a IIA. mellékletben található jegyzéket kell követnie. A projektgazdának adott esetben figyelembe kell vennie a környezeti hatásokra vonatkozóan az ezen irányelven kívüli uniós jogi aktusok szerint elvégzett releváns vizsgálatok megállapításait. A projektgazda leírást adhat továbbá a projekt olyan jellegzetességeiről és/vagy azokról a tervezett intézkedésekről, amelyek célja a környezetre gyakorolt jelentős káros hatások elkerülése vagy megelőzése.

(5) A hatáskörrel rendelkező hatóság a határozatát a projektgazda által a (4) bekezdés értelmében rendelkezésre bocsátott információk alapján, az ezen irányelven kívüli uniós jogi aktusok szerint elvégzett, a környezetre gyakorolt hatásokra vonatkozó előzetes ellenőrzések vagy vizsgálatok eredményeinek figyelembevételével hozza meg. A határozatot a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni, és annak a következőket kell tartalmaznia:

- a) amennyiben a határozat környezeti hatásvizsgálatot ír elő, ennek főbb indokait, a III. mellékletben foglalt releváns kiválasztási kritériumokra tekintettel; vagy
- b) amennyiben a határozat nem ír elő környezeti hatásvizsgálatot, ennek főbb indokait, a III. mellékletben foglalt releváns kiválasztási kritériumokra tekintettel, és amennyiben a projektgazda erről leírást ad, a projekt olyan jellegzetességeinek és/vagy azon tervezett intézkedések felsorolását, amelyek célja a környezetre gyakorolt jelentős káros hatások elkerülése vagy megelőzése”.

8 Ezen irányelv 11. cikkének (1) bekezdése szerint:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy vonatkozó nemzeti jogrendszerükkel összhangban az érintett nyilvánosság azon tagjainak, akik:

- a) kellő mértékben érdekeltek; vagy
- b) jogsérelemre hivatkoznak, amennyiben a tagállam közigazgatási eljárásjoga ezt előfeltételként írja elő,

a bíróság vagy a törvény értelmében létrehozott, más független és pártatlan testület előtt felülvizsgálati eljáráshoz legyen joguk a határozatok, jogi aktusok és mulasztások anyagi vagy eljárási jogszerűségének kifogásolása céljából, ezen irányelvnek a nyilvánosság részvételére vonatkozó rendelkezéseire is figyelemmel [helyesen: joguk legyen a bíróság vagy a törvény értelmében létrehozott, más független és pártatlan testület előtti, arra irányuló jogorvoslati eljáráshoz, hogy vitassák az ezen irányelvben foglalt, a nyilvánosság részvételére vonatkozó rendelkezések hatálya alá tartozó határozatok, jogi aktusok és mulasztások anyagi jogi vagy eljárásjogi jogszerűségét].”

9 Ezen irányelv „A 4. cikk (2) bekezdésében említett projektek” címet viselő II. mellékletének „Infrastrukturális projektek” című 10. pontja a következőket írja elő:

„[...]

- b) Városfejlesztési projektek, ideértve a bevásárlóközpontok építését és parkolóhelyek létesítését;
- [...]

10 A 2011/92 irányelv III. melléklete „A 4. cikk (3) bekezdése szerinti kiválasztási kritériumok (az annak eldöntéséhez szükséges kritériumok, hogy a II. mellékletben felsorolt projektek esetében kell-e környezeti hatásvizsgálatot végezni)” címet viseli.

„1. A projektek jellemzői:

A projektek jellemzőit különösen a következő szempontokra figyelemmel kell megvizsgálni:

- a) a teljes projekt mérete és terve;
- b) összeadódó hatások más meglévő és/vagy jóváhagyott projektekkel;

[...]

2. A projektek helyszíne

Azon földrajzi területek környezeti érzékenységét, amelyekre a projektek valószínűsíthetően hatással lesznek, a következő szempontok hangsúlyos figyelembevételével kell megvizsgálni:

- a) aktuális és jóváhagyott területhasznosítás a meglévő földhasználat;
- b) a terület és a felszín alatti rétegek természeti erőforrásainak (beleértve a talajt, a földterületeket, a vizeket és a biológiai sokféleséget is) viszonylagos gazdagsága, rendelkezésre állása, minősége és regenerációs képessége;
- c) a természetes környezet terhelhetősége, különös tekintettel:

[...]

vii. a sűrűn lakott területekre;

viii. a tájra, a történelmi, kulturális vagy régészeti jelentőségű területekre.

3. A lehetséges hatás típusa és jellemzői

A projektek várható jelentős környezeti hatásait az e melléklet 1. és 2. pontjában felsorolt szempontok alapján kell megvizsgálni, figyelembe véve a projekt által a 3. cikk (1) bekezdésében meghatározott tényezőkre gyakorolt hatást, és figyelemmel:

- 1. a hatás nagyságára és térbeli kiterjedésére, mint például a földrajzi terület és a valószínűsíthetően érintett lakosság szám;

[...]

- g) a hatásoknak más meglévő és/vagy jóváhagyott projektek hatásaival való összeadódására;

[...]

Az osztrák jog

- 11 A Bundesgesetz über die Prüfung der Umweltverträglichkeit (Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz 2000) (a környezetre gyakorolt hatás vizsgálatáról szóló szövetségi törvény) (BGBl. 697/1993) az alapügyben alkalmazandó változatának (a továbbiakban: UVP-G 2000) „A környezeti hatásvizsgálat tárgya” címet viselő 3. §-a értelmében:

„(1) Az 1. mellékletben felsorolt projektek, valamint e projektek módosítása tekintetében a környezetre gyakorolt hatások vizsgálatát a következő rendelkezéseknek megfelelően kell elvégezni. Az 1. melléklet 2. és 3. oszlopában felsorolt projekteket egyszerűsített eljárásban kell vizsgálni. [...]

(2) Az 1. mellékletben felsorolt olyan projektek esetében, amelyek nem érik el az ott meghatározott küszöbértékeket, vagy nem felelnek meg az ott meghatározott szempontrendszernek, de más projektekkel együtt elérik a szóban forgó küszöbértéket, vagy megfelelnek a szóban forgó szempontnak, a hatóság eseti alapon állapítja meg, hogy a hatások összeadódása miatt várhatóan jelentős káros, zavaró vagy terhelő hatást gyakorol-e a projekt a környezetre, és ezért el kell-e végezni a környezeti hatásvizsgálatot a tervezett projekt esetében. Az összeadódás szempontjából figyelembe kell venni a más hasonló és térben összefüggő – meglévő vagy engedélyezett – projekteket, illetve azokat a projekteket, amelyeket korábban teljes körű engedélyezés iránti kérelemmel benyújtottak valamely hatósághoz, vagy amelyeket korábban a 4. vagy 5. § alapján kérelmeztek. Nem kell egyedi vizsgálatot végezni, ha a tervezett projekt kapacitása nem éri el a küszöbérték 25%-át. Az egyedi esetben történő döntéshozatal során figyelembe kell venni az (5) bekezdés 1–3. pontja szerinti szempontokat, és alkalmazni kell a (7) és (8) bekezdést. A környezeti hatásvizsgálatot egyszerűsített eljárásban kell elvégezni. Az egyedi vizsgálatot nem kell elvégezni, ha a projektgazda környezeti hatásvizsgálat elvégzését kéri.

[...]

(4) A hatóság – az olyan projektek esetében, amelyek vonatkozásában az 1. melléklet 3. oszlopában bizonyos védett területekre vonatkozóan küszöbértéket határoztak meg – ennek teljesülése esetén eseti alapon, a környezeti hatás mértékének és tartósságának figyelembevételével határoz arról, hogy a védett élőhelyre (a 2. mellékletben szereplő B. kategória), vagy arra a védelmi célra tekintettel, amely miatt a védett területet létrehozták (a 2. mellékletben szereplő A., C., D. és E. kategória), várható-e jelentős terhelő hatás. E vizsgálat során a 2. mellékletben szereplő A., C., D. vagy E. kategóriába tartozó védett területeket kizárólag akkor kell figyelembe venni, ha az eljárás megindításának napján azokat már közösségi jelentőségű területekké nyilvánították, vagy felvették azokat a közösségi jelentőségű területek jegyzékébe (a 2. mellékletben szereplő A. kategória). Amennyiben jelentős terhelő hatás várható, környezeti hatásvizsgálatot kell végezni. Az egyedi esetben történő döntéshozatal során figyelembe kell venni az (5) bekezdés 1–3. pontja szerinti szempontokat, és alkalmazni kell a (7) és (8) bekezdést. Az egyedi vizsgálatot nem kell elvégezni, ha a projektgazda környezeti hatásvizsgálat elvégzését kéri.

(4a) A hatóság – az olyan projektek esetében, amelyek vonatkozásában az 1. melléklet 3. oszlopában a (4) bekezdésben meghatározottaktól eltérő különleges feltételeket határoztak meg – e feltételek teljesülése esetén a (7) bekezdés alkalmazásában eseti alapon határozza meg, hogy várható-e az 1. § (1) bekezdésének 1. albekezdésében meghatározott jelentős káros vagy terhelő környezeti hatás. Ha a hatóság megállapítja, hogy ilyen hatás várható, a környezeti hatásvizsgálatot egyszerűsített eljárásban kell elvégezni. Az egyedi vizsgálatot nem kell elvégezni, ha a projektgazda környezeti hatásvizsgálat elvégzését kéri.

[...]

(6) A környezeti hatásvizsgálat vagy az egyedi vizsgálat befejezése előtt az (1), (2) vagy (4) bekezdés szerinti vizsgálat kötelezettsége alá tartozó projektekre nem adhatók engedélyek. A környezeti hatásvizsgálat befejezése előtt közölt értesítések nem rendelkeznek joghatással. A hatáskörrel rendelkező hatóság az e rendelkezés megsértésével kiadott engedélyt a 39. § (3) bekezdése alapján három éven belül semmisnek nyilváníthatja.

(7) A hatóságnak a projektgazda, közreműködő hatóság vagy a környezetvédelmi ombudsman kérésére meg kell állapítania, hogy egy adott projekt tekintetében e törvény alapján el kell-e

végezni a környezetre gyakorolt hatások vizsgálatát, továbbá azt, hogy az 1. mellékletben vagy a 3a. § (1)–(3) bekezdésében rögzített melyik szempontokat teljesíti a projekt. E megállapítás hivatalból is történhet. [...]

[...]

(9) Ha a hatóság a (7) bekezdés alapján úgy dönt, hogy a projekt tekintetében nem kell a környezetre gyakorolt hatások vizsgálatát elvégezni, a 19. § (7) bekezdése szerint elismert környezetvédelmi szervezet vagy a 19. § (1) bekezdésének 1. pontja szerinti szomszéd keresetet indíthat a Bundesverwaltungsgerichtnél (szövetségi közigazgatási bíróság, Ausztria). E környezetvédelmi szervezetnek vagy szomszédnak az interneten való közzététel napjától kezdődően hozzáférést kell biztosítani a közigazgatási eljárás irataihoz. A környezetvédelmi szervezet keresetösségi joga szempontjából a 19. § (7) bekezdése szerint az elismerésről szóló közigazgatási határozatban meghatározott földrajzi tevékenységi terület az irányadó.”

12 Az UVP 2000 1. melléklete a következőképpen rendelkezik:

„A melléklet a 3. § értelmében a környezeti hatásvizsgálat kötelezettsége alá tartozó projekteket tartalmazza.

Az 1. és 2. oszlopban azok a projektek szerepelnek, amelyek tekintetében mindenképpen környezeti hatásvizsgálatot kell végezni (1. oszlop), vagy amelyek tekintetében egyszerűsített környezeti hatásvizsgálatot kell végezni (2. oszlop). Az 1. mellékletben felsorolt módosító tényállások esetében a feltüntetett küszöbérték elérése esetén egyedi vizsgálatot kell végezni; egyébként a 3a. § (2) és (3) bekezdését kell alkalmazni, kivéve ha kifejezetten csak új létesítményről, új épületről vagy új feltárásról van szó.

A 3. oszlop azokat a projekteket tartalmazza, amelyek tekintetében csak különleges feltételek fennállása esetén kell elvégezni a környezeti hatásvizsgálatot. E projektek tekintetében a megjelölt küszöbérték elérése esetén el kell végezni az eseti vizsgálatot. Ha ebből a vizsgálatból az tűnik ki, hogy a projektet környezeti hatásvizsgálatnak kell alávetni, az egyszerűsített eljárást kell alkalmazni.

A védendő területek 3. oszlopban említett kategóriáit a 2. melléklet határozza meg. Ugyanakkor az A., C., D. és E. kategóriájú területeket csak akkor kell figyelembe venni annak meghatározásához, hogy kell-e hatásvizsgálatot végezni, ha azok szerepelnek ott a kérelem benyújtásának időpontjában.

	Környezeti hatásvizsgálat	Egyszerűsített eljárásban végzett környezeti hatásvizsgálat	
		1. oszlop	2. oszlop
[...]	[...]	[...]	[...]
	Infrastrukturális projektek		
[...]	[...]	[...]	[...]

Z 17		<p>a) Szabadidő- vagy vidámparkok, stadionok és golfpályák legalább 10 hektár területfelhasználástól vagy legalább 1500 férőhelyes gépjárműparkolóval;</p>	<p>b) A.vagy D. kategóriájú védett területen található szabadidő- vagy vidámparkok, stadionok és golfpályák 5 hektár területfelhasználástól vagy legalább 750 férőhelyes gépjárműparkolóval; c) az a) és b) pont szerinti projektek és a kapcsolódó létesítmények, amelyeket nemzetközi szervezetekkel kötött megállapodások alapján építenek, módosítanak vagy bővítenek jelentős eseményekre (pl. olimpiai játékok, világ- vagy Európa-bajnokságok, Forma-1-es versenyek), a 3. § (4a) bekezdése szerinti egyedi értékelés elvégzését követően [...]</p>
Z 18		<p>a) Legalább 50 hektár területfelhasználású ipari és üzleti parkok; b) legalább 15 hektár területfelhasználású és 150 000 m²-nél nagyobb bruttó területű városfejlesztési projektek^{3a)};</p>	<p>c) A. vagy D. kategóriájú védett területen található, legalább 25 hektár területfelhasználású ipari és üzleti parkok a b) pont szerinti projektek esetében a 3. § (2) bekezdését kell alkalmazni, figyelembe véve az elmúlt öt évben engedélyezett kapacitások összegét, beleértve a kérelmezett kapacitást vagy kapacitásbővítést is.;</p>
Z 19		<p>a) Bevásárlóközpontok 10 hektár területfelhasználástól vagy legalább 1000 férőhelyes gépjárműparkolóval [...]</p>	<p>b) A. vagy D. kategóriájú védett területen található bevásárlóközpontok 10 hektár területfelhasználástól vagy legalább 1000 férőhelyes gépjárműparkolóval; [...]</p>

Z 20		a) szálláshelyek, például szállodák vagy üdülőtelepek, a segédlétesítményeket is, 500 ágytól vagy 5 hektár területfelhasználástól, a zárt lakóterületeken kívül;	b) A vagy B kategóriájú védett területen található szálláshelyek, például szállodák vagy üdülőtelepek, a segédlétesítményeket is ideértve, 250 ágytól vagy 2,5 hektár területfelhasználástól, a zárt lakóterületeken kívül; [...]
Z 21		a) A nyilvánosság számára hozzáférhető, legalább 1500 férőhelyes parkolók vagy parkolóházak;	b) A., B. vagy D. kategóriájú védett területen található, a nyilvánosság számára hozzáférhető, legalább 750 férőhelyes parkolók vagy parkolóházak. [...]
[...]	[...]	[...]	[...]

[...]

- 13 Az UVP-G 2000 1. melléklete Z 18 pontjának 2. oszlopában található 3a) lábjegyzet pontosítja az alábbiakat:

„A városfejlesztések olyan fejlesztési projektek, amelyek célja egy többfunkciós komplexum építése, minden esetben lakó- és irodaépületekkel, beleértve az ehhez biztosított utakat és kiszolgáló infrastruktúrát, a projektterületen túlnyúló vonzáskörzettel. A városfejlesztési projektek vagy azok részei befejezésük után e lábjegyzet értelmében már nem minősülnek városfejlesztési projektnak.”

- 14 Az UVP-G 2000 2. melléklete a következőképpen rendelkezik:

„A védendő területek besorolása a következő kategóriákba:

Kategória	Védendő terület	Alkalmazási kör
A.	Különleges természetmegőrzési terület:	[...] a világ kulturális és természeti örökségének védelméről szóló, [1972. november 16-án Párizsban elfogadott] egyezmény [Recueil des traités des Nations unies, 1037. kötet, I-15511. sz.] 11. cikkének (2) bekezdése szerinti, az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete (UNESCO) világörökségi listán szereplő területek.
[...]	[...]	[...]
D.	Szennyezett terület (levegő)	A 3. § (8) bekezdése szerint meghatározott területek
[...]	[...]	[...]

[...]

- 15 A Wiener Stadtentwicklungs, Stadtplanungs- und Baugesetzbuch, Bauordnung für Wien (a városfejlesztésről, várostervezésről és építésről szóló bécsi törvénykönyv (LGBI. 1930/11) alapjogvita tekintetében alkalmazandó változatának (a továbbiakban: bécsi városfejlesztési szabályzat) „Az építési projekt vizsgálata és az engedély megadása” című 70. §-a az (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„Ha egy építési projekt valószínűleg érinti a szomszédok közjogi alanyi jogait (134a. §), amennyiben az egyszerűsített építési engedélyezési eljárás nem alkalmazható, meghallgatást kell tartani, amelyre a tervezőt és az építetőt is meg kell hívni, amennyiben a 65. § (1) bekezdése nem alkalmazandó. [...]”

- 16 E szabályzat „Felek” címet viselő 134. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) A kérelmező vagy a kérelmet benyújtó személy minden esetben az Allgemeine Verwaltungsverfahrensgesetz (a közigazgatási eljárásról szóló általános törvény) 8. §-a szerinti félnek minősül, ha a [bécsi városfejlesztési szabályzat] kérelemről vagy a kérelem benyújtásáról rendelkezik.

[...]

(3) Az építési engedély megadására irányuló eljárásban [...] a kérelmező (projektgazda) mellett a telek tulajdonosai (társtulajdonosai) is félnek minősülnek. Az építési joggal rendelkező személyeket telektulajdonosként kell kezelni. A szomszédos telek tulajdonosai (társtulajdonosai) félnek minősülnek, ha a tervezett építmény és annak használata sérti a 134a. §-ban kimerítően felsorolt közjogi alanyi jogukat, és ha a (4) bekezdéstől eltérően legkésőbb a meghallgatáson a 70. § (2) bekezdése szerint kifogást emelnek a tervezett építmény ellen. A szomszédok nem szereznek féli minőséget, ha a terveken vagy azokra való hivatkozással kifejezetten jóváhagyták az építési projektet. A szomszédoknak az építési projektnek a hatósághoz történő benyújtásától kezdve joguk van betekinteni az ügyiratba [...]. Minden más személy, akinek magánjoga vagy érdeke érintve van, résztvevőnek minősül [...]. Szomszédos telkek az építési övezetben azok a telkek, amelyek a beépítendő telekkel határosak, vagy attól legfeljebb 20 méter széles földszáv vagy között legfeljebb 6 méterre választja el, és az utóbbi esetben a beépítendő telekkel szemben helyezkednek el. Minden más rendeltetésre szánt területen, és ha a telek közterület, a szomszédos telek az, amely az építendő ingatlantól legfeljebb 20 méterre található.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 17 Az alapeljárás felperese az „ICV Heumarkt Neu – Neubau Hotel InterContinental, Wiener Eislaufverein WEV” elnevezésű projekt (a továbbiakban: „Heumarkt Neu” projekt) keretében Bécs (Ausztria) belvárosában kíván épületegyüttest létesíteni.
- 18 A kérdést előterjesztő bíróság által nyújtott információk szerint e projekt a meglévő InterContinental szálloda lebontását és annak helyén két, szálloda, kereskedelmi tevékenység és konferencia célját szolgáló új építmény, egy szálloda, rendezvények, lakás és iroda célját szolgáló toronyépület, valamint egy, e torony és a fent említett egyik épület alatt húzódó, szálloda, kereskedelmi tevékenység és konferencia célját szolgáló talapzat létesítését foglalja magában; amelyhez három föld alatti szint is tartozik. A nem a talapzaton álló épület a talapzat és a

szomszédos hangversenycsarnok között állna, és szintén három alagsori szinttel rendelkezne. Az említett projekt keretében tervezték továbbá először is – egy mintegy 1000 m²-es földalatti műjégpályával és egy uszodát is magában foglaló földalatti sportcsarnokkal együtt – a meglévő korcsolyapálya újjáépítését, másodszer 275 parkolóhelyes mélygarázs építését a gépjárművek számára, harmadszor az ugyanezen projekt szomszédságában lévő utca körülbelül 11 méterrel való áthelyezését. A „Heumarkt Neu” projekt mintegy 1,55 hektáron terül el majd, bruttó alapterülete pedig mintegy 89 000 m² (amelyből 58 000 m² föld feletti és 31 000 m² föld alatti terület). A projekt egészének helyszíne a „Bécs történelmi központja” elnevezésű UNESCO világörökségi helyszín belső övezete.

- 19 Az alapeljárás felperesének az UVP-G 2000 3. §-ának (7) bekezdése alapján 2017. október 17-én benyújtott kérelmére válaszul 2018. október 16-án hozott határozatával Bécs tartomány kormánya (Ausztria) megállapította, hogy a „Heumarkt Neu” projekt tekintetében nem kell környezeti hatásvizsgálatot végezni, mivel az nem tartozik a projekteknek az e törvény 1. mellékletében foglalt egyik olyan kategóriájába sem, amelyek relevánsak lehetnek (e melléklet Z 17–Z 21 pontja). Az UVP-G 2000 1. melléklete Z. 18. pontjának b) alpontjában szereplő „városfejlesztési projekteket” illetően Bécs tartomány kormánya rámutatott, hogy e projekt nem érte el az e rendelkezés által előírt küszöbértékeket, és az UVP-G 2000 más projektekkel való összeadódásra vonatkozó 3. §-ának (2) bekezdése sem alkalmazható, mivel a projekt nem éri el az e rendelkezés által előírt 25%-os küszöbértéket.
- 20 Miután több szomszéd és egy környezetvédelmi szervezet keresetet indított e határozattal szemben, a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság) arról tájékoztatta a „Heumarkt Neu” projekt projektgazdáját és Bécs tartomány kormányát, hogy álláspontja szerint a 2011/92/EU irányelv II. mellékletének 10. b) pontja szerinti rendelkezést nem megfelelően ültették át a nemzeti jogba, és hogy eseti vizsgálat elvégzésére van szükség. Az említett bíróság szakértőt rendelt ki, és tárgyalást tűzött ki. Ezt követően az alapeljárás felperese visszavonta a jelen ítélet 19. pontjában említett, annak meghatározása iránti kérelmét, hogy nincs szükség környezeti hatásvizsgálat végzésére.
- 21 A Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság) e kérelem visszavonása ellenére kimondta 2019. április 9-i ítéletében, hogy a „Heumarkt Neu” projekt a környezeti hatásvizsgálat végzésére vonatkozó kötelezettség hatálya alá tartozik.
- 22 Az alapeljárás felperese és Bécs tartomány kormánya által benyújtott felülvizsgálat iránti kérelem tárgyában eljáró Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Ausztria) 2021. június 25-i ítéletével hatályon kívül helyezte a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság) 2019. április 9-i határozatát, lényegében azzal az indokkal, hogy az alapeljárás felperese kérelmének visszavonását követően ezen utóbbi bíróság már nem rendelkezett hatáskörrel az előtte benyújtott kereset érdemi elbírálására, és e kormány 2018. október 16-i határozatának megsemmisítésére kellett volna szorítkoznia.
- 23 Következésképpen a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság) 2021. július 15-i határozatával Bécs tartomány kormányának 2018. október 16-i határozatát semmisnek nyilvánította.
- 24 Az alapeljárás felperese ezt megelőzőleg, 2018. november 30-i kérelmével, a fent említett megállapítási eljárással párhuzamosan kérelmet nyújtott be Bécs város önkormányzatához a „Heumarkt Neu” projektre vonatkozó építési engedély megadása iránt.

- 25 Mivel Bécs város önkormányzata nem hozott határozatot e kérelem tárgyában, az alapeljárás felperese 2021. március 12-én intézményi mulasztás megállapítása iránti keresetet nyújtott be a Verwaltungsgericht Wien (bécsi közigazgatási bíróság, Ausztria), a jelen ügyben kérdést előterjesztő bíróság előtt az iránt, hogy az kötelezze Bécs város önkormányzatát a kért építési engedély kiadására, rámutatva arra, hogy az UVP-G 2000 1. melléklete Z 18. pontjának b) alpontjában előírt küszöbértékekre és szempontrendszerre tekintettel a „Heumarkt Neu” projektet nem kellett környezeti hatásvizsgálatnak alávetni.
- 26 A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy a nemzeti jog értelmében, amennyiben az intézményi mulasztás megállapítása iránti keresetet elfogadhatónak kell nyilvánítani – mint a jelen ügyben –, adott esetben immár magának a bíróságnak kell döntést hoznia a szóban forgó engedély tárgyában. Ugyanakkor az említett kérelemről való döntésre vonatkozó esetleges hatásköre – azon építésügyi hatóság hatásköréhez hasonlóan, amelynek a jelen esetben a helyébe lép – attól függ, hogy szükség van-e, vagy sem, környezeti hatásvizsgálat végzésére, amely kérdést tehát előzetesen meg kell vizsgálni. A kérdést előterjesztő bíróság pontosítja továbbá, hogy a jelen ügyben ezen előzetes kérdést az UVP-G 2000 1. melléklete Z 18. pontjának b) alpontjában szereplő „városfejlesztési projektekre” vonatkozó küszöbértékekre és szempontrendszerre tekintettel kell vizsgálni, mivel ez az említett mellékletben szereplő egyetlen olyan eset, amely a jelen ügyre vonatkozatható lehet.
- 27 A Verwaltungsgericht Wien (bécsi közigazgatási bíróság, Ausztria) e körülmények között határozott úgy, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Ellentétes-e a [2011/92 irányelvvel] az olyan nemzeti szabályozás, amely a »városfejlesztési projektek« esetében a környezeti hatásvizsgálat elvégzését legalább 15 ha-os területfelhasználás és 150 000 m²-t meghaladó bruttó alapterület küszöbértékének elérésétől, valamint attól teszi függővé, hogy egy átfogó, multifunkcionális, mindenestre lakó- és kereskedelmi épületekkel – a projekt területét meghaladó kiterjedésű, az épületek megközelítését biztosító úthálózatot és a projekt területét meghaladó vonzaskörzettel rendelkező, az ellátást szolgáló létesítményeket is ideértve – történő területbeépítésre irányuló fejlesztési projektről legyen szó? Jelentősséggel bír-e e tekintetben, hogy a nemzeti jog különös tényállásokat állapít meg
- a szabadidő- és vidámparkok, sportstadionok vagy golfpályák (bizonyos mértékű területfelhasználástól, illetve bizonyos számú parkolóhelytől),
 - az ipari vagy üzleti parkok (bizonyos mértékű területfelhasználástól),
 - a bevásárlóközpontok (bizonyos mértékű területfelhasználástól, illetve bizonyos számú parkolóhelytől),
 - a turisztikai szálláshelyek, mint például a szállodák, üdülőtelepek – a segédlétesítményeket is ideértve – (bizonyos ágyszámától, illetve bizonyos mértékű területfelhasználástól, a zárt lakóterületeken kívüli területre korlátozva), valamint
 - a nyilvánosság számára hozzáférhető parkolók vagy parkolóházak (bizonyos számú parkolóhelytől) tekintetében?

- 2) Megköveteli-e a [2011/92 irányelv] különösen a [z annak] III. melléklet[e] 2. c) pontjának viii. alpontjában foglalt rendelkezésre tekintettel, amely szerint annak eldöntése során, hogy a [z irányelv] II. melléklet[é]ben felsorolt projektek esetében kell-e környezeti hatásvizsgálatot végezni, »a táj[at], a történelmi, kulturális vagy régészeti jelentőségű területek[et] [helyesen: a történelmi, kulturális vagy régészeti jelentőségű tájak[at] és területek[et]« is figyelembe kell venni, hogy a különleges történelmi, kulturális, várostervezési vagy építészeti jelentőségű területek, mint például az UNESCO világörökségi helyszínei tekintetében (az első kérdésben említett/nél) alacsonyabb küszöbértékeket vagy alacsonyabb küszöbértékű szempontokat határozzanak meg?
- 3) Ellentétes-e a [2011/92 irányelvvel] az olyan nemzeti szabályozás, amely az első kérdés értelmében vett »városfejlesztési projekt« vizsgálata során arra korlátozza a más hasonló és térben összefüggő projektekkel való összevonást (összeadást), hogy e tekintetben csak az utolsó öt évben engedélyezett kapacitások összegét – a kérelmezett kapacitást, illetve kapacitásbővítést is ideértve – kell figyelembe venni, ennek keretében a városfejlesztési projekteket, illetve azok részeit a végrehajtásukat követően fogalmilag már nem kell városfejlesztési projekteknek tekinteni, és elmarad annak egyedi alapon elvégzendő megállapítása, hogy a hatások összeadódása miatt várhatóan jelentős káros, zavaró vagy terhelő hatást gyakorol-e a projekt a környezetre, és ezért el kell-e végezni a környezeti hatásvizsgálatot a tervezett projekt esetében, ha a tervezett projekt kapacitása nem éri el a küszöbérték 25%-át?
- 4) Az első és/vagy a második kérdésre adandó igenlő válasz esetén: korlátozódhat-e meghatározott védelmi szempontokra, például egy meghatározott terület védelmi céljára a tagállami mérlegelési mozgástér túllépése esetén a nemzeti hatóságok által (a [2011/92 irányelv] 2. cikke (1) bekezdésének, valamint 4. cikke (2) és (3) bekezdésének – ebben az esetben közvetlenül alkalmazandó – rendelkezései alapján) egyedi alapon azzal kapcsolatban elvégzendő vizsgálat, hogy a projekt várhatóan jelentős hatást gyakorol-e a környezetre, és ezért azt környezeti hatásvizsgálat alá kell-e vetni, vagy ebben az esetben a [2011/92 irányelv] III. mellékletében felsorolt valamennyi szempontot figyelembe kell venni?
- 5) Lehetővé teszi-e a [2011/92 irányelv] – különösen a 11. cikkben foglalt jogvédelmi előírásokra tekintettel –, hogy a negyedik kérdésben említett vizsgálatot első alkalommal a kérdést előterjesztő bíróság végezze el (építési engedélyezési eljárásban és saját hatáskörének vizsgálata keretében), amelynek eljárásában a »nyilvánosság« a nemzeti jog előírásai alapján csak rendkívül korlátozott keretek között vehet részt félként, és amelynek határozatával szemben csak rendkívül korlátozott jogvédelem illeti meg az »érintett nyilvánosságnak« a [2011/92 irányelv] 1. cikke (2) bekezdésének d) és e) pontja értelmében vett tagjait? Jelentőséggel bír-e az e kérdésre adandó válasz szempontjából, hogy a nemzeti jog szerint – a hivatalból történő megállapítás lehetőségétől eltekintve – csak a projektgazda, a közreműködő hatóság vagy az Umweltanwalt [környezetvédelmi ombudsman, Ausztria] kérheti annak külön megállapítását, hogy a projekt esetében kötelező-e környezeti hatásvizsgálatot végezni?
- 6) Lehetővé teszi-e a [2011/92 irányelv], hogy az ezen irányelv II. mellékletének 10. b) pontja szerinti »városfejlesztési projektek« esetében a szükséges környezeti hatásvizsgálat elvégzése előtt vagy azzal párhuzamosan, illetve a környezeti hatások – környezeti hatásvizsgálat szükségességének megállapítására irányuló – egyedi vizsgálatának befejezése előtt a városfejlesztési projekt egészének részét képező egyes építési intézkedésekre építési

engedélyeket adjanak ki, amely engedélykiadással összefüggésben az építésügyi eljárás keretében nem kerül sor a környezeti hatásoknak a [2011/92 irányelv] értelmében vett átfogó vizsgálatára, és a nyilvánosság csak korlátozott ügyféli jogállással rendelkezik?”

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságról

- 28 A WertInvest Hotelbetrieb azt állítja, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlan, amennyiben a „Heumarkt Neu” projekt nem tartozik a 2011/92 irányelv II. melléklete 10. pontjának b) alpontja szerinti „városfejlesztési projektek” fogalmába, mivel az említett projekt lényegében egy már létező helyszín átalakítására korlátozódik.
- 29 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Bíróság és a nemzeti bíróságok között az EUMSZ 267. cikk alapján létrehozott együttműködés keretében kizárólag az alapügyben eljáró és a meghozandó bírósági határozatért felelős nemzeti bíróság feladata, hogy az ügy sajátosságaira tekintettel megítélje mind az előzetes döntéshozatalra utaló határozatnak az ítélete meghozatala tekintetében fennálló szükségességét, mind a Bíróság elé terjesztett kérdések relevanciáját. Következésképpen, ha a feltett kérdések az uniós jog értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság főszabály szerint köteles határozatot hozni (2017. október 12-i *Sleutjes* ítélet, C-278/16, EU:C:2017:757, 21. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 30 Ebből következik, hogy a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Bíróság csak abban az esetben utasíthatja el, amennyiben nyilvánvaló, hogy az uniós jog értelmezése, amelyet a nemzeti bíróság kért, nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a feltett kérdéseket hatékonyan megválaszolja (2017. október 12-i *Sleutjes* ítélet, C-278/16, EU:C:2017:757, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 31 Márpedig a jelen ügyben nem ez a helyzet, mivel az előterjesztett kérdések, éppen ellenkezőleg, nyilvánvalóan összefüggést mutatnak az alapeljárás tárgyával. Ezenkívül ki kell emelni, hogy a WertInvest Hotelbetrieb által ekként emelt kifogások a 2011/92 irányelv II. melléklete 10. pontja b) pontjának magára a tartalmára és a tényállásnak az említett rendelkezésre tekintettel történő jogi minősítésére vonatkoznak. Márpedig az a kérdés, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzet a kérdést előterjesztő bíróság által hivatkozott uniós rendelkezések hatálya alá tartozik-e, ezek értelmezéséhez kötődő érdemi kérdés, így a velük kapcsolatban esetlegesen felmerülő kételyek nincsenek kihatással az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elfogadhatóságára (lásd analógia útján: 2009. október 27-i *ČEZ* ítélet, C-115/08, EU:C:2009:660, 67. pont).
- 32 Következésképpen a WertInvest Hotelbetriebnek az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlanságára vonatkozó érveit el kell utasítani.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első és a második kérdésről

- 33 Első és második kérdésével, amelyeket együtt célszerű vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2011/92 irányelvet akként kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely »városfejlesztési projektek« esetében a környezeti hatásvizsgálat elvégzését egyrészt legalább 15 hektáros területfelhasználás és 150 000 m²-t meghaladó bruttó alapterület küszöbértékének elérésétől, másrészt attól teszi függővé, hogy egy átfogó, multifunkcionális, mindenesetre lakó- és kereskedelmi épületekkel, a projekt területét meghaladó kiterjedésű, az épületek megközelítését biztosító úthálózatot is magában foglaló és a projekt területét meghaladó vonzáskörzettel rendelkező területbeépítésre irányuló fejlesztési projektről legyen szó, és amely a különleges történelmi, kulturális, várostervezési vagy építészeti jelentőségű területek tekintetében nem határoz meg alacsonyabb küszöbértékeket vagy szigorúbb szempontokat.
- 34 A 2011/92 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének és II. melléklete 10. pontja b) alpontjának egymással összefüggésben értelmezett rendelkezéseiből az következik, hogy a tagállamoknak esetenkénti vizsgálattal vagy az általuk megállapított küszöbértékek vagy szempontrendszer alapján meg kell határozniuk, hogy az adott városfejlesztési projektet alá kell-e vetni környezeti hatásvizsgálatnak az említett irányelv 5–10. cikkével összhangban. A tagállamok dönthetnek úgy is, hogy mindkét eljárást alkalmazzák.
- 35 E tekintetben előjáróban ki kell emelni, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozat alapján nem tűnik úgy, hogy a kérdést előterjesztő bíróság, amelynek feladata a tényállási elemek értékelése, bármiféle kételyt táplálna azon körülményt illetően, hogy az olyan projektet, mint amely az alapügyben szerepel, a 2011/92 irányelv II. melléklete 10. pontjának b) pontja értelmében vett „városfejlesztési projektnak” kell tekinteni, amely fogalom értelmezéséről az említett bíróság nem kérdezte a Bíróságot. Márpedig a jelen ügyben, és különösen az említett projekt azon jellemzőire tekintettel, amelyeket az előzetes döntéshozatalra utaló határozat leír, és amelyek a jelen ítélet 18. pontjában szerepelnek, a Bíróság nem lát okot arra, hogy kétségbe vonja a tényállási elemeknek a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzett jogi értékelését.
- 36 Végső soron és a WertInvest Hotelbetrieb jelen ítélet 28. pontjában említett kifogásával kapcsolatban elegendő annyit megjegyezni, hogy az a körülmény, hogy az említett projekt egy már létező építési színhely átalakításával jár, a már létező színhely bontása és egy új színhely építése által, mint a jelen ügyben, jellegénél fogva nem akadályozza annak, hogy egy ilyen projektet a 2011/92 irányelv II. melléklete 10. pontjának b) alpontjában szereplő „városfejlesztési projektek” fogalma alá tartozónak lehessen tekinteni (lásd ebben az értelemben: 2011. március 3-i Bizottság kontra Írország ítélet, C-50/09, EU:C:2011:109, 100. pont).
- 37 A 2011/92 irányelv végrehajtásával kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy a tagállamoknak olyan módon kell végrehajtaniuk ezt az irányelvet, amely teljes mértékben megfelel az irányelv által, alapvető céljára tekintettel előírt követelményeknek, amely alapvető cél, amint az az irányelv 2. cikkének (1) bekezdéséből következik, az, hogy a tagállamok az engedélyek megadása előtt biztosítsák, hogy a környezetre – többek között jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva – várhatóan jelentős hatást gyakorló beruházásoknál környezeti hatásvizsgálatot végezzenek (lásd ebben az értelemben, a 85/337 irányelv megfelelő rendelkezéseit illetően: 2014. március 27-i Consejería de Infraestructuras y Transporte de la Generalitat Valenciana és Iberdrola Distribución Eléctrica ítélet, C-300/13, nem tették közzé, EU:C:2014:188, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 38 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy még egy kisebb méretű projekt is gyakorolhat jelentős hatást a környezetre, és az állandó ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy azon tagállami jogszabályi rendelkezéseknek, amelyek környezeti hatásvizsgálat végzését írják elő bizonyos típusú projektek esetében, tiszteletben kell tartaniuk a 2011/92 irányelv 3. cikkében foglalt követelményeket is, és figyelembe kell venniük a projektnek a lakosságra és az emberi egészségre, a biológiai sokféleségre, a földterületre, a talajra, a vizekre, a levegőre és az éghajlatra, az anyagi javakra, a kulturális örökségre és a tájra gyakorolt hatását (lásd ebben az értelemben: 2011. március 24-i Bizottság kontra Belgium ítélet, C-435/09, nem tették közzé, EU:C:2011:176, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 39 Ugyancsak az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy amennyiben a tagállamok úgy döntöttek, hogy küszöbértékeket vagy szempontrendszerrel alkalmaznak a 2011/92 irányelv II. mellékletében felsorolt projektek tekintetében annak meghatározásához, hogy e projekteket alá kell-e vetni környezeti hatásvizsgálatnak ezen irányelv 5–10. cikkével összhangban, a számukra ekként biztosított mérlegelési mozgáster korlátait az ezen irányelv 2. cikkének (1) bekezdésében kimondott, arra vonatkozó kötelezettség képezi, hogy az engedély megadása előtt hatásvizsgálatnak vessék alá azokat a projekteket, amelyek várhatóan jelentős hatást gyakorolnak a környezetre, különösen jellegük, méretük vagy elhelyezkedésük folytán (lásd ebben az értelemben: 2018. november 20-i Bíróság kontra Írország ítélet, C-66/16, nem tették közzé, EU:C:2008:356, 60. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 40 Végül hangsúlyozni kell, hogy a 2011/92 irányelv 4. cikke (3) bekezdésének alkalmazásában a tagállamokat kötelezettség terheli a tekintetben, hogy az említett küszöbértékek vagy szempontrendszerek meghatározása során figyelembe vegyék az ezen irányelv III. mellékletében előírt releváns kiválasztási kritériumokat.
- 41 E kritériumok sorában e melléklet feltünteteti először is a projektek jellemzőit, amelyeket különösen a projekt méretére és annak más meglévő és/vagy jóváhagyott projektekkel összeadódó hatásaira figyelemmel kell vizsgálni, másodszer a projektek helyszínét, hogy tekintetbe vegyék azon földrajzi területek környezeti érzékenységét, amelyekre a projektek valószínűsíthetően hatással lesznek, hangsúlyosan figyelembe véve többek között az aktuális és jóváhagyott területhasznosítást, valamint a természetes környezet terhelhetőségét, figyelemmel különösen a sűrűn lakott területekre és a tájra, valamint a történelmi, kulturális vagy régészeti jelentőségű területekre, harmadszor pedig a projektek várható jelentős környezeti hatásait, tekintettel különösen a földrajzi területre és a valószínűsíthetően érintett lakosságszámra, valamint a hatásoknak más meglévő és/vagy jóváhagyott projektek hatásaival való összeadódására.
- 42 Következésképpen az a tagállam, amely a 2011/92 irányelv 4. cikkének (2) bekezdése alapján úgy határozná meg a küszöbértékeket vagy a szempontrendszerrel, hogy csak a projektek méretét veszi figyelembe, a jelen ítélet 41. pontjában felidézett kritériumokat nem, túllépné azt a mérlegelési mozgásteret, amellyel ezen irányelv 2. cikkének (1) bekezdése és 4. cikkének (2) bekezdése alapján rendelkezik (lásd ebben az értelemben: 2011. március 24-i Bizottság kontra Belgium ítélet, C-435/09, nem tették közzé, EU:C:2011:176, 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 43 A jelen ügyben úgy tűnik, hogy jóllehet az Osztrák Köztársaság több küszöbértéket is meghatározott, amelyek a projekt elhelyezkedésének függvényében alkalmazandók, például az A. kategóriába tartozó területeken, amelyek az UNESCO-világörökség részét képező helyszíneket foglalják magukban, az UPV-G 2000 1. mellékletének Z 19 és Z 21. pontjában szereplő „bevásárlóközpontok” és „a nyilvánosság számára hozzáférhető parkolók vagy parkolóházak”

tekintetében, amelyek ugyancsak a „városfejlesztési projektek” fogalma alá tartoznak a 2011/92 irányelv II. melléklete 10. pontjának b) alpontja értelmében, csupán egyetlen küszöbértéket rögzített az UPV-G 2000 1. melléklete Z 18. pontjának b) alpontjában szereplő „városfejlesztési projektek” tekintetében.

- 44 Márpedig a Bíróság ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy ha valamely tagállam küszöbértékeket alkalmaz annak értékeléséhez, hogy szükség van-e környezeti hatásvizsgálat végzésére, figyelembe kell venni olyan tényezőket, mint például a projekt elhelyezkedése, a különböző nagyságú projekteknek megfelelő küszöbértékek meghatározásával, amelyek a projekt jellegének és elhelyezkedésének függvényében alkalmazandók (lásd ebben a tekintetben: 1999. szeptember 21-i Bizottság kontra Írország ítélet, C-392/96, EU:C:1999:431, 70. pont).
- 45 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által nyújtott információk szerint az alapügy tárgyát képező projekt egy UNESCO-világörökség részét képező helyszín központi zónájában található, miáltal a 2011/92 irányelv III. melléklete 2. cikke c) pontjának viii. alpontjában foglalt, a projekt elhelyezkedésére vonatkozó szempont ebben az összefüggésben különösen relevánsnak bizonyul.
- 46 Egyébiránt emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy az a tagállam, amely olyan szintben határozná meg a küszöbértékeket vagy szempontrendszerrel, hogy a gyakorlatban egy bizonyos típusú projektek összessége eleve ki lenne vonva a hatásvizsgálat végzésére vonatkozó kötelezettség hatálya alól, túllépné a jelen ítélet 39. pontjában említett mérlegelési mozgásterét, kivéve, ha a kizárt projektek mindegyikét úgy lehetne tekinteni átfogó értékelés alapján, hogy várhatóan nem gyakorol jelentős hatást a környezetre (2018. május 31-i Bizottság kontra Lengyelország ítélet, C-526/16, nem tették közzé, EU:C:2008:356, 61. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 47 Márpedig egy városi környezetben, ahol korlátozott a tér, a 15 hektárt meghaladó elfoglalt területre és 150 000 m²-nél nagyobb bruttó alapterületre vonatkozó küszöbértékek annyira magasak, hogy a gyakorlatban a városfejlesztési projektek legnagyobb része eleve ki van vonva a környezeti hatásvizsgálat elvégzésére vonatkozó kötelezettség alól.
- 48 E tekintetben ki kell emelni egyrészt, hogy a kérdést előterjesztő bíróság előzetes döntéshozatalra utaló határozatában említést tesz arról, hogy bizonyos források szerint a gyakorlatban egyetlen városfejlesztési projekt sem érheti el az UPV-G 2000. melléklete Z 18. pontjának b) alpontjában rögzített küszöbértékeket. Másrészt a Bíróság rendelkezésére álló ügyiratokban szereplő információkból kitűnik, hogy Ausztriában a 2011/92 irányelv II. melléklete 10. pontjának b) alpontja szerinti városfejlesztési projektek legnagyobb része nincs alávetve környezeti hatásvizsgálatnak.
- 49 Ezenfelül az osztrák kormány a tárgyaláson rámutatott: felismerte, hogy lehetséges, hogy a nemzeti jogszabályok által e tekintetben előírt küszöbértékek túl magasak, és ezért döntött úgy, hogy módosítja e jogszabályokat.
- 50 Mindazonáltal végső soron a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy valamennyi rendelkezésre álló releváns tényező alapján értékelje, hogy a vonatkozó küszöbértékeket és szempontrendszereket olyan szinten rögzítették-e, hogy a gyakorlatban minden vagy majdnem minden érintett projekt ki van vonva a környezeti hatásvizsgálat végzésének kötelezettsége alól,

és ebben az esetben meggyőződjön arról, hogy ez a kivonás nem igazolható azzal a ténnyel, hogy az így kizárt minden projektről megállapítható egy átfogó értékelés alapján, hogy valószínűleg nem gyakorol jelentős hatást a környezetre.

- 51 A fenti megfontolások fényében az első és a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2011/92 irányelv 2. cikkének (1) bekezdését, 4. cikke (2) bekezdésének b) pontját és 4. cikkének (3) bekezdését, II. melléklete 10. pontjának b) alpontját és III. mellékletét akként kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely „városfejlesztési projektek” esetében a környezeti hatásvizsgálat elvégzését egyrészt legalább 15 hektáros területfelhasználás és 150 000 m²-t meghaladó bruttó alapterület küszöbértékének elérésétől, másrészt attól teszi függővé, hogy egy átfogó, multifunkcionális, mindenesetre lakó- és kereskedelmi épületekkel, a projekt területét meghaladó kiterjedésű, az épületek megközelítését biztosító úthálózatot is magában foglaló és a projekt területét meghaladó vonzaskörzettel rendelkező területbeépítésre irányuló fejlesztési projektről legyen szó.

A harmadik kérdésről

- 52 Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2011/92 irányelvet akként kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely annak értékelése során, hogy a „városfejlesztési projektet” alá kell-e vetni környezeti hatásvizsgálatnak, arra korlátozza e projekt más hasonló és térben összefüggő projektekkel való összeadódásának vizsgálatát, hogy e tekintetben csak az utolsó öt évben engedélyezett kapacitások összegét – a kérelmezett kapacitást, illetve kapacitásbővítést is ideértve – kell figyelembe venni, míg a városfejlesztési projekteket, illetve azok részeit a megvalósításukat követően fogalmilag már nem kell városfejlesztési projekteknek tekinteni, és elmarad annak egyedi alapon elvégzendő megállapítása, hogy a hatások összeadódása miatt várhatóan jelentős káros, zavaró vagy terhelő hatást gyakorol-e a projekt a környezetre, és ezért el kell-e végezni a környezeti hatásvizsgálatot a tervezett projekt esetében, ha a tervezett projekt kapacitása nem éri el a küszöbérték 25%-át.
- 53 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy ez a kérdés az UPV-G 2000 3. §-ának (3) bekezdésében foglalt szabályra vonatkozik, e törvény 1. mellékletének Z 18. pontjával, különösen pedig az említett Z 18. pont második oszlopában szereplő 3a) lábjegyzettel összefüggésben értelmezve.
- 54 Ugyanakkor, a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint, ha valamely tagállam a 2011/92 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján az irányelv II. mellékletének hatálya alá tartozó projekteket érintően olyan küszöbértéket határoz meg, amely ellentétes az irányelv 2. cikkének (1) bekezdésében és 4. cikkének (3) bekezdésében meghatározott kötelezettségekkel, az említett irányelv 2. cikke (1) bekezdésének, 4. cikke (2) bekezdése a) pontjának, valamint 4. cikke (3) bekezdésének rendelkezései közvetlen hatályt váltanak ki, amelynek következtében az illetékes nemzeti hatóságoknak biztosítaniuk kell először is annak vizsgálatát, hogy az érintett projektek a környezetre várhatóan jelentős hatással járnak-e, és amennyiben igen, ezt követően el kell végezniük e projektek hatásvizsgálatát (lásd ebben a tekintetben: 2013. március 21-i Salzburger Flughafen ítélet, C-244/12, EU:C:2013:203, 48. pont).
- 55 Következésképpen, az első és második kérdésre adott válasz fényében a harmadik kérdésre nem szükséges választ adni.

56 E válaszra tekintettel ugyanis annak meghatározásához, hogy az alapügy tárgyát képező projektet alá kell-e vetni környezeti hatásvizsgálatnak, az illetékes hatóságnak vagy adott esetben a kérdést előterjesztő bíróságnak kell elvégeznie e projekt vizsgálatát, mégpedig kizárólag a 2011/92 irányelv III. mellékletében előírt kritériumokra tekintettel, következésképpen a harmadik kérdésre adandó válaszra nincs szükség az alapjogvita megoldásához.

A negyedik kérdésről

57 Negyedik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2011/92 irányelv 4. cikkének (3) bekezdését akként kell-e értelmezni, hogy az azzal kapcsolatban elvégzendő eseti vizsgálat keretében, hogy a projekt várhatóan jelentős hatást gyakorol-e a környezetre, és ezért azt alá kell-e vetni környezeti hatásvizsgálatnak, az illetékes hatóság szorítkozhat-e egyes környezetvédelmi szempontok, például annak figyelembevételére, hogy egy meghatározott terület védelem alatt áll, vagy az érintett projektet az ezen irányelv III. mellékletében előírt valamennyi kiválasztási kritérium figyelembevételével kell vizsgálnia.

58 A 2011/92 irányelv 4. cikkének (3) bekezdése értelmében annak vizsgálata során, hogy a projekt várhatóan jelentős hatással lesz-e a környezetre, figyelembe kell venni a III. mellékletben előírt releváns kiválasztási kritériumokat.

59 E tekintetben a Bíróság már kimondta, hogy egy tagállam a 2011/92 irányelvből eredő kötelezettségeinek megsértése nélkül nem zárhatja ki kifejezetten vagy hallgatólagosan az ezen irányelv III. mellékletében előírt kritériumok valamelyikét, vagy többet közülük, mivel azok mindegyike, az ezen irányelv II. mellékletének hatálya alá tartozó bármely érintett projekt függvényében, lényeges lehet annak megállapításakor, hogy szükséges-e környezeti hatásvizsgálatot szervezni (lásd ebben az értelemben: 2008. július 10-i Aiello és társai végzés, C-156/07, EU:C:2008:398, 50. pont).

60 Következésképpen az eseti vizsgálat keretében az illetékes hatóságnak az érintett projektet a 2011/92 irányelv III. mellékletében előírt valamennyi kiválasztási kritérium figyelembevételével kell vizsgálnia annak meghatározásához, hogy melyek az adott esetben releváns kritériumok, és ezt követően kellően figyelembe kell vennie az ekként relevánsnak bizonyuló valamennyi kritériumot.

61 Ezzel összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság már elutasította azt az elméletet, amely szerint az urbanizációs projekteknek a városi övezetekben a gyakorlatban nincs környezeti hatásuk, és e tekintetben a sűrűn lakott területekre, valamint a történelmi, kulturális vagy régészeti szempontból jelentős területekre vonatkozó kritériumokra utalt, amelyek immár a 2011/92 irányelv III. melléklete 2. pontja c) alpontjának vii. és viii. pontjában szerepelnek (lásd ebben az értelemben: 2006. március 16-i Bizottság kontra Spanyolország ítélet, C-332/04, nem tették közzé, EU:C:2006:180, 79. és 80. pont).

62 A fenti megfontolásokra tekintettel a negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2011/92 irányelv 4. cikkének (3) bekezdését akként kell értelmezni, hogy az azzal kapcsolatban elvégzendő eseti vizsgálat keretében, hogy a projekt várhatóan jelentős hatást gyakorol-e a környezetre, és ezért azt alá kell-e vetni környezeti hatásvizsgálatnak, az illetékes hatóságnak az érintett projektet az ezen irányelv III. mellékletében előírt valamennyi kiválasztási kritérium figyelembevételével kell vizsgálnia annak meghatározásához, hogy melyek az adott esetben releváns kritériumok, és ezt követően ezen, az adott esetben ekként relevánsnak bizonyuló kritériumokat kell alkalmazni.

Az ötödik kérdésről

- 63 Ötödik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2011/92 irányelv 11. cikkét akként kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes, hogy az ezen irányelv 4. cikkének (2) a) pontjában előírt eseti vizsgálatot első alkalommal egy ilyen, az említett irányelv 1. cikke (2) bekezdésének c) pontjában előírt engedély megadására hatáskörrel rendelkező bíróság végezze el olyan eljárás keretében, amelyben a nyilvánosság rendkívül korlátozott része számára ismerik el a félként való részvételt, és amelyet követően ugyancsak rendkívül korlátozott jogvédelem illeti meg a nyilvánosságot. Ezzel kapcsolatban a kérdést előterjesztő bíróság választ vár továbbá arra, hogy jelentőséggel bír-e, hogy a nemzeti jog szerint – a hivatalból történő megállapítás lehetőségétől eltekintve – csak a projektgazda, a közreműködő hatóság vagy a környezetvédelmi ombudsman kérheti annak megállapítását, hogy az adott projekt esetében kötelező-e környezeti hatásvizsgálatot végezni.
- 64 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság kettős okból teszi fel ezt a kérdést. Egyrészt kiemeli, hogy a bécsi építési szabályzat előírásai szerint csak az vehet részt félként az előtte folyamatban lévő, építési engedély megadására irányuló eljárásban, aki egy, az alapügy tárgyát képező projekt területe körül pontosan meghatározott zónában elhelyezkedő telek tulajdonosa vagy ilyen telek tekintetében építési jog jogosultja, következésképpen a 2011/92 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerinti nyilvánosság szinte teljes egészében ki van zárva ezen eljárásból, ekként eleve abból a lehetőségből, hogy jogorvoslati kérelmet nyújtson be a kérdést előterjesztő bíróság esetleges, azon határozatával szemben, amely szerint e projekt tekintetében nem szükséges környezeti hatásvizsgálatot végezni. Másrészt az UVP-G 2000 3. §-ának (7) bekezdésével összhangban kizárólag a projektgazda, a közreműködő hatóság vagy a környezetvédelmi ombudsman kérheti saját kezdeményezésére a hatóságtól annak megállapítását, hogy az említett projektet alá kell-e vetni környezeti hatásvizsgálatnak.
- 65 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a 2011/92 irányelv nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy az ezen irányelv 1. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerinti nyilvánosság vagy az említett irányelv 1. cikke (2) bekezdésének e) pontja szerinti érintett nyilvánosság számára lehetőséget biztosítsanak a 4. cikkének (4) és (5) bekezdésében előírt határozathozatali eljárás megindítására.
- 66 A 2011/92 irányelv ugyancsak nem rendelkezik arról, hogy a nyilvánosság vagy az érintett nyilvánosság jogosult volna részt venni az ilyen eljárásban.
- 67 Ezen irányelv 4. cikkének (5) bekezdéséből ugyanakkor az következik, hogy az ezen eljárás végén hozott, az e rendelkezés által előírt formai követelményeknek megfelelő határozatot a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni.
- 68 Egyébiránt, a 2011/92 irányelv 11. cikkének megfelelően az ezen irányelv 1. cikke (2) bekezdésének e) pontja értelmében vett „érintett nyilvánosság” körébe tartozó és a nemzeti jogban a „kellő mértékű érdekeltségre” vagy adott esetben a „jogsérelemre” vonatkozóan e 11. cikkben előírt feltételeknek megfelelő magánszemély számára biztosítani kell a jogot, hogy az arra vonatkozó határozat anyagi vagy eljárási jogszerűségét, hogy nincs szükség környezeti hatásvizsgálatra, adott esetben a későbbi engedélyt megadó határozattal szemben indított keresetben vitassa bíróság vagy a törvény értelmében létrehozott, más független és pártatlan testület előtt (lásd ebben az értelemben: 2015. április 16-i Gruber ítélet, C-570/13, EU:C:2015:231, 44. pont).

- 69 Ezenfelül a Bíróság már kimondta, hogy az a tény, hogy e határozatot olyan bíróság adta ki, amely ennek keretében közigazgatási jellegű hatáskört gyakorolt, nem lehet akadálya annak, hogy az érintett nyilvánosság gyakorolhassa az említett határozattal szembeni jogorvoslathoz való jogát (lásd ebben az értelemben: 2009. október 15-i Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsforening ítélet, C-263/08, EU:C:2009:631, 37. pont).
- 70 Végül emlékeztetni kell arra, hogy 2011/92 irányelv 11. cikkének (1) bekezdése, amely szerint az említett cikkben szereplő határozatok, jogi aktusok és mulasztások „anyagi jogi vagy eljárásjogi jogszerűségének vitatása céljából” jogorvoslati kérelmek tárgyát alkothatják, egyáltalán nem korlátozza az ilyen kérelem alátámasztására hivatkozott jogalapokat (2015. október 15-i Bizottság kontra Németország ítélet, C-137/14, EU:C:2015:683, 77. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 71 A fenti megfontolásokra tekintettel az ötödik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2011/92 irányelv 11. cikkét akként kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, hogy az esetleges, az ezen irányelv 4. cikke (2) bekezdésének a) pontjában előírt eseti vizsgálatot első alkalommal egy ilyen, az említett irányelv 1. cikke (2) bekezdésének c) pontjában előírt engedély megadására hatáskörrel rendelkező bíróság végezze el. Ugyanakkor az ezen irányelv 1. cikke (2) bekezdésének e) pontja értelmében vett „érintett nyilvánosság” azon tagjainak, akik a nemzeti jogban a „kellő mértékű érdekeltségre” vagy adott esetben a „jogsérelemre” vonatkozóan előírt feltételeknek megfelelnek, biztosítani kell a jogot, hogy az e bíróság által meghozandó, arra vonatkozó határozat anyagi vagy eljárási jogszerűségét, hogy nincs szükség környezeti hatásvizsgálatra, kifogásolják egy másik bíróság vagy a törvény értelmében létrehozott, más független és pártatlan testület előtt.

A hatodik kérdésről

- 72 Hatodik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2011/92 irányelvet akként kell-e értelmezni, hogy a szükséges környezeti hatásvizsgálat elvégzése előtt vagy azzal párhuzamosan, illetve a környezeti hatások – környezeti hatásvizsgálat szükségességének megállapítására irányuló – egyedi vizsgálatának befejezése előtt nagyobb városfejlesztési projektek egészének részét képező egyes építési intézkedésekre építési engedélyeket adjanak ki.
- 73 Az osztrák kormány azt állítja, hogy e kérdés hipotetikus jellegű, ekként elfogadhatatlan.
- 74 E tekintetben vitathatatlan, hogy – amint azt az osztrák kormány kiemeli – maga a kérdést előterjesztő bíróság rámutat előzetes döntéshozatal iránti kérelmében konkrétan arra, hogy a „városfejlesztési projekt” és a „részprojekt” tárgya, amely tekintetében e bíróság szerint „előzetes” építési engedély adható, azonos. Egyébiránt a Bíróság rendelkezésére álló ügyiratokból kitűnik, hogy az alapeljárás felperesének 2021. március 12-i kérelme, amely a jogvita alapját képezi, ugyanarra a projektre vonatkozik, mint amely a 2018. november 18-i, építési engedély iránti kérelem tárgya volt, és amely lényegét tekintve a kérdést előterjesztő bíróság által az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben nyújtott leírásnak felel meg, miként az lényegét tekintve a jelen ítélet 18. pontjában szerepel. Ezentúl kitűnik, hogy az alapügyben az alapeljárás felperese e projekt egésze tekintetében kért építési engedélyt.
- 75 Ugyanakkor a kérdést előterjesztő bíróság kérdésében „a városfejlesztési projekt egészének részét képező egyes építési intézkedésekre [vonatkozó] építési engedélyeket” említ, és előzetes döntéshozatalra utaló határozatában az alapeljárás felperesének azon érvelésére hivatkozik,

amely szerint „városfejlesztési projektek” esetén, ha a projekt egésze a környezeti hatásvizsgálat végzésére vonatkozó kötelezettség hatálya alá tartozik is, lehetséges az egyedi építési intézkedések engedélyezése. Ilyen körülmények között nem zárható ki, hogy az osztrák jog értelmében, és addig, amíg sor kerül esettől függően a 2011/92 irányelv szerinti környezeti hatásvizsgálatra vagy az annak meghatározására irányuló eseti vizsgálatra, hogy szükség van-e környezeti hatásvizsgálatra, e bíróság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy engedélyezzen ilyen egyedi munkálatokat, és hogy az alapügyben erre vonatkozó kérelmet nyújtottak be.

- 76 Következésképpen, mivel a fenti 30. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell, választ kell adni a hatodik kérdésre.
- 77 A 2011/92 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése értelmében a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló projekteket engedélyezésük előtt környezeti hatásvizsgálatnak kell alávetni.
- 78 Az ilyen szabály azt jelenti, hogy valamely projektnek az ezen irányelv 3. cikkében említett tényezőkre, valamint az e tényezők közötti kölcsönhatásra gyakorolt hatását átfogóan, teljeskörűen kell megvizsgálni, még az e projektet engedélyező határozat meghozatala előtt (lásd ebben az értelemben: 2022. február 24-i Namur-Est Environnement ítélet, C-463/20, EU:C:2022:121, 58. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 79 Amint azt a Bíróság már hangsúlyozta, az ilyen vizsgálat előzetes jellegét annak szükségessége igazolja, hogy a környezeti hatásokat az illetékes hatóság minden technikai tervezési és döntéshozatali folyamat lehető legkorábbi fázisában figyelembe vegye, mivel a cél sokkal inkább a környezetszennyezés és -károsítás eredendő elkerülése, mint a hatásaikkal szembeni utólagos küzdelem (2018. május 31-i Bizottság kontra Lengyelország ítélet, C-526/16, nem tették közzé, EU:C:2018:356, 75. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 80 Márpedig az, hogy olyan egyéni munkálatok tekintetében, amelyek egy nagyobb városfejlesztési projekt egészének részét képezik, építési engedélyt adnak ki annak meghatározását megelőzően, hogy e projektet környezeti hatásvizsgálatnak kell-e alávetni a 2011/92 irányelv 5–10. cikkével összhangban, és hogy adott esetben e hatásvizsgálatra sor kerülne, nyilvánvalóan ellentétes e követelményekkel, és – a jelen ítélet 37. pontjában felidézett – azon alapvető céllal, amely e követelmények mögött húzódik.
- 81 A fenti megfontolásokra tekintettel a hatodik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2011/92 irányelvet akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, hogy a szükséges környezeti hatásvizsgálat elvégzése előtt vagy azzal párhuzamosan, illetve a környezeti hatások – környezeti hatásvizsgálat szükségességének megállapítására irányuló – egyedi vizsgálatának befejezése előtt nagyobb városfejlesztési projektek egészének részét képező egyes építési intézkedésekre építési engedélyeket adjanak ki.

A költségekről

- 82 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A 2014. április 16-i 2014/52/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2011. december 13-i 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének (1) bekezdését, 4. cikke (2) bekezdésének b) pontját és 4. cikkének (3) bekezdését, II. melléklete 10. pontjának b) alpontját és III. mellékletét

a következőképpen kell értelmezni:

azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely „városfejlesztési projektek” esetében a környezeti hatásvizsgálat elvégzését egyrészt legalább 15 hektáros területfelhasználás és 150 000 m²-t meghaladó bruttó alapterület küszöbértékének elérésétől, másrészt attól teszi függővé, hogy egy átfogó, multifunkcionális, mindenesetre lakó- és kereskedelmi épületekkel, a projekt területét meghaladó kiterjedésű, az épületek megközelítését biztosító úthálózatot is magában foglaló és a projekt területét meghaladó vonzaskörzettel rendelkező területbeépítésre irányuló fejlesztési projektről legyen szó.

- 2) A 2014/52 irányelvvel módosított 2011/92 irányelv 4. cikkének (3) bekezdését

a következőképpen kell értelmezni:

az azzal kapcsolatban elvégzendő eseti vizsgálat keretében, hogy a projekt várhatóan jelentős hatást gyakorol-e a környezetre, és ezért azt alá kell-e vetni környezeti hatásvizsgálatnak, az illetékes hatóságnak az érintett projektet a módosított 2011/92 irányelv III. mellékletében előírt valamennyi kiválasztási kritérium figyelembevételével kell vizsgálnia annak meghatározásához, hogy melyek az adott esetben releváns kritériumok, és ezt követően ezen, az adott esetben ekként relevánsnak bizonyuló kritériumokat kell alkalmazni.

- 3) A 2014/52 irányelvvel módosított 2011/92 irányelv 11. cikkét

a következőképpen kell értelmezni:

azzal nem ellentétes, hogy az esetleges, a módosított 2011/92 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének a) pontjában előírt eseti vizsgálatot első alkalommal egy ilyen, a módosított 2011/92 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének c) pontjában előírt engedély megadására hatáskörrel rendelkező bíróság végezze el.

Ugyanakkor a módosított 2011/92 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének e) pontja értelmében vett „érintett nyilvánosság” azon tagjainak, akik a nemzeti jogban az ezen irányelv 11. cikkében említett „kellő mértékű érdekeltségre” vagy adott esetben a „jogsérelemre” vonatkozóan előírt feltételeknek megfelelnek, biztosítani kell a jogot, hogy az e bíróság által meghozandó, arra vonatkozó határozat anyagi vagy eljárási jogszerűségét, hogy nincs szükség környezeti hatásvizsgálatra, kifogásolják egy másik bíróság vagy a törvény értelmében létrehozott, más független és pártatlan testület előtt.

- 4) A 2014/52 irányelvvel módosított 2011/92 irányelvet

a következőképpen kell értelmezni:

azzal ellentétes, hogy a szükséges környezeti hatásvizsgálat elvégzése előtt vagy azzal párhuzamosan, illetve a környezeti hatások – környezeti hatásvizsgálat szükségességének megállapítására irányuló – egyedi vizsgálatának befejezése előtt nagyobb városfejlesztési projektek egészének részét képező egyes építési intézkedésekre építési engedélyeket adjanak ki.

Aláírások